

Velik odjek
knjige "Ljubav.
Sila.
Domišljatost.
Skidanje
maski."

→ U Njemačkoj predstavljena knjiga biskupa Komarice

Raskrinkane igre moći svjetske politike u JI Europi

Autori knjige Winfried Gburek, njemački novinar i biskup Franjo Komarica

Nakon izlaganja autora uslijedila je zanimljiva diskusija KRISTIJAN BODROŽIĆ

BISKUP: Dayton je trebao već odavno biti prerađen, ljudska prava brutalno se vrijeđaju

Kristijan Bodrožić

Na poziv Europske Akademije Otzenhausen i Zaklade Europska kultura i obrazovanje (Saarland), u Njemačkoj su prvi put zajedno predstavili svoju knjigu "Ljubav. Sila. Domišljatost. Skidanje maski." autori njemački novinar Winfried Gburek iz Hannovera i dr. Franjo Komarica, banjalučki biskup iz BiH. Među nazočnima su bili i nekadašnja europska izaslanica i suorganizatorica dr. Doris Pack, koja je do 2009. vodila delegaciju Europskog Parlamenta za Bosnu i Hercegovinu – kao i brojni predstavnici iz politike i javnog

života, posebno oni koji se bave političkim pitanjima ljudskih prava i migracije, te se i konkretno zauzimaju za njih.

U potrazi za istinom

Već deset godina njemački novinar Winfried Gburek putuje Bosnom i Hercegovinom, gdje je od 1992 do 1995 bjesnio krvavi rat. Pri tom je uvijek na putu za istinom političkih pozadina i u potrazi za odgovorom na

Gburek: Ova je knjiga važan korak u procesu pomirenja u BiH

pitanje, tko se u stvarnosti brine o oporavku države i ljudima u ovoj zemlji. Često ga je pri tome pratio biskup Franjo Komarica. On je vodio Gbureka do ljudi u potrebi, minskih polja, uništenih crkvi – ali i do mirovnih projekata i projekata pomirenja. Iz zajedničkih razgovora između Gbureka i Komarice je nastala knjiga "Ljubav. Sila. Domišljatost. Skidanje maski." Dvadeset godina nakon rata, dvade-

Komarica je vodio Gbureka do ljudi u potrebi, minskih polja, crkava...

set godina nakon potpisivanja Daytonskog sporazuma, tzv. Mirovnog ugovora, govori biskup Komarica o svojim doživljajima iz knjige, o uzrocima i posljedicama rata i mogućim putevima pomirbe u jednoj tako rastrganoj zemlji. „Daytonski sporazum je trebao već odavno biti ponovno ispregovaran i prerađen“, kako kaže biskup Komarica. „Ljudska prava se i dalje brutalno vrijeđaju“. Kao malo tko drugi, biskup Komarica posjeduje pogled na unutrašnjost rata i unutrašnjost svoje zemlje. U ovoj knjizi koja otkriva mnogo toga, opisuje uništavajuće mehanizme zastupničkog

rata međunarodne politike i postavlja ljubav naspram nasilja.

Merkel dobila knjigu

„S ovom knjigom želimo iznova potaknuti razgovore i nastojanja na višestranim razinama koje za cilj imaju mir u ovoj zemlji“, naglasio je Gburek za vrijeme predstavljanja knjige. Nakon čitanja slijedio je vrlo angažiran okrugli stol svih nazočnih.

„Savezna kancelarka Angela Merkel dobila je ovu knjigu kao dio pripreme svog puta u BiH, u srpnju 2015. Na hrvatskom je knjiga objavljena u povodu papina posjeta Sarajevu u

lipnju 2015. U međuvremenu je knjiga izišla na engleskom i na francuskom jeziku. Poljaci i Španjolci žele je prevesti, kako bi što više ljudi na svijetu moglo zaključiti o stvarnim pozadinama rata u bivšoj Jugoslaviji“, naglasio je Gburek. Veliko zanimanje u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i na predstavljanjima knjige u Njemačkoj, pokazuje da je ovo jedan važan korak u procesu pomirenja. Ostala zajednička predstavljanja knjige slijede u skoroj budućnosti. Od 14. Do 18. listopada će ovo djelo biti predstavljeno na Frankfurtskom sajmu knjige.

PREDAVANJE U BEČU Dr. Frančeska Liebmann o značenju kulturema u prijevodima Andrićevih djela

Nobelovac Andrić ukazao na nejednakost Istoka i Zapada

Svaki Andrićev lik je predstavnik je svoje zemlje i svog naroda, što se jasno očituje u njegovom govoru, ponašanju, razmišljanju...

„Kulturemi u njemačkim i engleskim prijevodima romana Ive Andrića Na Drini ćuprija i Travnička kronika“, naziv je doktorskog rada dr. phil. Frančeske Liebmann, kojeg je u organizaciji Hrvatske akademске zajedni-

ce (HAZ) u Beču, predstavila bečkoj publici. Kako je rekao Igor Lacković, jedan od čelnika HAZ-a, predstavivši uvodno ovu mladu književnicu i znanstvenicu iz Čapljinice koja od 2007. godine živi u Austriji, publika je imala priliku čuti kako su u njemačkim i engleskim prijevodima zastupljene kulturne specifičnosti BiH kojima obiluju izvornici spomenutih romana. Li-

ebmann je istaknula da je nobelovac Andrić ciljano koristio kultureme kako bi naglasio nejednakosti između pripadnika različitih kulturnih krugova (Istoka i Zapada), te vjerskih skupina. „Stoga su oni toliko važni“, napomenula je, dodavši: „Andrićevi likovi nisu tek zasebne individue postavljene na pozornicu njegove rodne domovine – svako od njih predstavnik je

svoje zemlje i svog naroda, što se jasno očituje u njegovom govoru, ponašanju, razmišljanju, kao i u svim ostalim pokazateljima koji signaliziraju njihovu pripadnost određenoj kulturi, npr. u njihovom odijevanju, prehranbenim navikama, literaturi kojom se oduševljavaju, pjesmama koje pjevaju, instrumentima kojima se služe itd. I sve to spada upravo u domenu kulture-

Dr. Frančeska Liebmann

ma“. U nastojanju da svaki svoj lik opiše precizno, u skladu s njegovim kulturnim identitetom, nobelovac je upotrebljavao i brojne posuđenice, turcizme, latinizme i talijanizme – i to isključivo kod franjevacu Bosne Srebrene, školovanu u Italiji, te grecizme kod pravoslavnih svećenika. Germanizmi, ungarizmi i galicizmi primjetni su kod došljaka s Zapada, pa i kod Višegradana u romanu Na Drini ćuprija, nakon dolaska Austro-ugarske vlasti. Liebmann je nizom primjera ukazala da kulturna baština u prijevodima djeluje vrlo „kaotično i disharmonično“, te da uveliko odstupa od stvarnih (ne)prilika koje su bile u tadašnjoj BiH. (Snježana Herek)